

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 25 Ekim 2024
Sayı : 799

10/1976

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Patates üretimi, ülkemizin tarımsal ekonomisinde önemli bir yer tutmakta olup, özellikle Niğde ili Türkiye'nin en büyük patates üretim merkezlerinden biri konumundadır. TÜİK verilerine göre, geçtiğimiz yıl 5,5 milyon ton olan patates üretimi, bu yıl Mayıs ayı bitkisel üretim tahminine göre 6,5 milyon ton olarak açıklanmıştır. Ancak, 1999 yılında da ülkemizde 6,5 milyon ton patates üretildiği göz önüne alındığında, 30 yıl sonra nüfus 30 milyon artmasına rağmen üretimin aynı seviyelerde kalması ciddi bir sorun teşkil etmektedir.

Bu yıl Niğde'de yaklaşık 1 milyon ton patates üretilmesi beklenirken, yazlık patates üreticileri girdi maliyetlerinin altında ürünlerini satmak zorunda kalmış, birçok ürün tarlada kalmış ve hayvan yemi olarak kullanılmış ya da toprağa karışmıştır. Kışlık patates hasadı da başlamış olup, bu süreçte üreticiler ciddi maliyet baskısı altındadır. Patatesin 6 lirayı aşan maliyetine karşılık, satış fiyatları 4 liranın altına düşmüş, bazı bölgelerde bu fiyat daha da gerilemiştir. Tüccarın verdiği düşük fiyatlar nedeniyle çiftçiler ürünlerini depolamak zorunda kalmış, ancak bu da ek maliyetlere yol açmaktadır. Depolanabilen patatesin 6 ay süresince satılmaması halinde çillenip çöp olma riski de bulunmaktadır. Geçmiş yıllarda iktidar, patates fiyatlarındaki dalgalanmalar üzerine stokçuluk iddiasıyla patates üreticilerinin depolarına baskınlar yapmış, depolama sürecine müdahalede bulunmuştur. Ancak bu yıl patates üreticilerinin yaşadığı soruna karşı yeterli duyarlılık gösterilmemektedir. Üretim maliyetleri altında ezilen üreticiler, borçlarını ödeyemez hale gelmiş, tarımsal desteklerin yetersizliği nedeniyle ciddi finansal zorluklar yaşamaktadırlar. Sulama suyu ve enerji maliyetlerinin de yüksekliği, üreticilerin üzerindeki yükü daha da artırmıştır. Bu noktada kamunun sürece müdahale etmesi gerekmektedir. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), Türkşeker ve Tarım Kredi Kooperatifleri gibi kamu kuruluşlarının, maliyet ve makul kâr oranları ile alıma girmesi elzemdir. Aksi takdirde, üreticiler ürünlerini depolamak zorunda kalacak, depolama sürecinde ek maliyetler oluşacak ve nihayetinde tüketici de bu krizden olumsuz etkilenecektir. Çiftçiler, üretim maliyetlerini karşılayamadıkları gibi, bankalara olan borçlarını da ödemekte zorlanmakta ve bu durum tarımsal sürdürülebilirliği tehlikeye sokmaktadır. Patates üretim maliyetleri 6-7 lira seviyelerinde iken tüccarın 3-4 lira fiyat vermesi üreticiyi zor durumda bırakmaktadır. Bu da üreticiyi depolamaya itmekte, ancak bu süreç ek maliyetler doğurmakta ve ürünlerin çillenip çöp olma riski bulunmaktadır. Kamu Müdahalesi Gerekliği: Toprak Mahsulleri Ofisi, Türkşeker ve Tarım Kredi Kooperatifleri gibi kuruluşların maliyet ve makul kâr ile patates alımına girmesi üreticinin mağduriyetini hafifletebilir. Aksi takdirde, hem üretici hem de tüketici zarar görecektir. Borçlanma ve Finansal Zorluklar: Çiftçilerin bankalara olan borçlarının artması, üretim sürecinin sürdürülebilirliğini tehdit etmekte, finansal zorluklar çiftçilerin üretimden çekilmesine yol açmaktadır. Tarımsal Desteklerin Yetersizliği: Mevcut tarımsal destekler, üretim maliyetlerini karşılamakta yetersiz kalmakta, bu durum tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini riske atmaktadır.

Bu gerekçeler doğrultusunda, patates üreticilerinin karşı karşıya olduğu ekonomik ve yapısal sorunların çözümü adına, patates üreticilerinin yaşadığı sorunların derinlemesine araştırılması, patates sektörünün karşı karşıya olduğu ekonomik baskıların tespit edilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bu konuda Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 01.10.2024

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

ÖMER FETHİ GÜRER
Niğde Milletvekili

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

793. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Rifat T. DALGAPÖZÜ	İzmir	
Mahir Polat	İzmir	
Talat Dince	Mersin	
Nurhan Yeter	Pekirli	
Ahmet Bora DAZGAN	Edirne	
Suat Özgürden	İstanbul	
Sekhon Sarı	Bolukör	
Kadir Bando	Kırklareli	
Öğün Çeylan	Gaziantep M.	
Mahmut Tanel	Sonlu M.	
Seyit Torun	Ordu M.	
TEKİN BINGÖL	ANKARA M.	
Talib Özcan	Düzce	
İzzet ARBULUT	Burdur	
Hasan Ufuk Çalkın	Mersin	
Harun Öğür YILDIZLI	Kocaeli	
Nermin Yıldız Kara	Hatay	
Mehmet Gökmen	Hatay	
Ayris Benkeçli	Berlin	
Nurhayat Abdurrahman Kaymazlı	Bursa M.	

